

ת"פ 55826/08/17 - מדינת ישראל נגד יובל מוצפי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 55826-08-17 מדינת ישראל נ' בן סעדון (עציר) ואח'

בפני כבוד השופט מרדכי לוי

המאשימה

מדינת ישראל

ע"י עו"ד ליה קוק, פמת"א (פלילי)

נגד

הנאשמת

2. יובל מוצפי

ע"י באי-כוחה, עו"ד נס בן נתן ועו"ד שני מורן

גזר-דין - בעניינה של נאשמת 2

פתח דבר

1. נגד נאשם 1 (להלן: "**הנאשם**"), יליד 25.5.1991, ונאשמת 2 (להלן: "**הנאשמת**"), ילידת 18.12.1997, הוגש כתב אישום המייחס להם מסכת של עבירות שעיקרן עבירות שוד.

2. **הנאשמת** הורשעה, על פי הודאתה בעובדות כתב האישום המתוקן, במסגרת הסדר טיעון, בעבירות הבאות:

באישום השני: קשירת קשר לביצוע פשע (שוד), לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין" או "החוק");

באישום הרביעי: קשירת קשר לביצוע פשע (שוד), לפי סעיף 499(א)(1) לחוק; ושוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) ביחד עם סעיף 29 לחוק;

באישום השנים-עשר: קשירת קשר לביצוע פשע (שוד), לפי סעיף 499(א)(1) לחוק; וסיוע לשוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) ביחד עם סעיף 31 לחוק.

3. הודאת הנאשמת ניתנה, כאמור, בעקבות הסדר טיעון, שהתייחס בעיקר לתיקון כתב האישום. כמו כן, צוין בהסדר כי הנאשמת תופנה לשירות המבחן לקבלת תסקיר בעניינה, באשר קיימת חובת תסקיר מפאת גילה. עם זאת, הסדר הטיעון לא התייחס לעניין העונש.

בטרם תפורטנה עובדות כתב האישום המתוקן יצוין כי **הנאשם** נדון, ביום 29.5.18, בין היתר, ל-11 שנות מאסר בפועל, לאחר שהורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, שבו נמחקו חלק מהאישומים במסגרת הסדר הטיעון, בביצוע העבירות הבאות: **באישום השני**: קשירת קשר לביצוע פשע (שוד), שוד בנסיבות מחמירות, גניבה מרכב או פירוק מרכב ושינוי זהות של רכב או חלק מרכב; **באישומים השלישי, השישי, השביעי והשמיני**: שוד בנסיבות מחמירות; **באישום הרביעי ובאישום השנים-עשר**: קשירת קשר לביצוע פשע (שוד) ושוד בנסיבות מחמירות; **באישום החמישי ובאישום האחד-עשר**: שוד בנסיבות מחמירות, גניבה מרכב או פירוק מרכב ושינוי זהות של רכב או חלק מרכב.

עובדות כתב האישום המתוקן

4. על פי **המבוא** לכתב האישום המתוקן, עובר לתאריך 19.3.17 גמלה בליבו של **הנאשם** החלטה לשדוד סניפי דואר וסניפי בנקים שונים (להלן: "**התכנית הפלילית**").

על מנת להוציא לפועל את התכנית הפלילית וכן במטרה לטשטש את זהותו ואת עקבותיו, פעל **הנאשם** כדלקמן: הנאשם הצטייד בכלי רכב שונים; בלוחיות רישוי גנובות - לצורך הסוואת כלי הרכב שעמם הגיע לאירועי השוד; במסכת פנים ובקסדות שונות; וכן בכפפות ידיים ובתיקים שונים, שבהם הסתיר את נשקו ושאליהם הכניס את סכומי הכסף ששדד. עוד במסגרת התכנית הפלילית, רכש הנאשם **שני אקדחי אוויר** (להלן: "**אקדח 1**" או "**אקדח 2**"), שביכולתם לסכן ולפגוע ואשר מסוגלים לירות כדוריות. האקדחים נחזו להיות אקדחים המסוגלים להמית. את האמור עשה הנאשם במטרה להטיל אימה על קורבנותיו ולגרום להם לציית לדרישותיו ולמסור לידיו כספים.

במסגרת התכנית הפלילית וכפי שיפורט להלן באישומים השני, הרביעי והשנים-עשר, קשרו **הנאשם והנאשמת** קשר לביצוע מספר מעשי שוד, המהווים חלק מהתכנית הפלילית.

במסגרת הקשר ולשם קידומו, בדקו **הנאשמים** ברשת המקוונת על-אודות סניפי בנקים שונים וכן התעדכנו בחדשות לאחר מספר אירועי שוד שביצע הנאשם.

עוד במסגרת הקשר ולשם קידומו, **הנאשמת**, בין היתר, תמכה בנאשם להוציא לפועל חלק ממעשי השוד של התכנית הפלילית, התעדכנה בהם ויעצה לנאשם באשר לבחירת דרכי הביצוע שלהם. בנוסף, נהנתה הנאשמת מכל הכספים שאותם שדד הנאשם במסגרת הקשר.

על פי עובדות האישום השני, במסגרת הקשר ולשם קידומו, ביום 26.3.17 תצפת הנאשם על מוסד פיננסי שיש בו כסף מזומן. **הנאשמת** התעדכנה עם הנאשם בזמן אמת על ההתנהלות במקום. בהתאם למצב הדברים בשטח, **השוד לא בוצע**.

עובר ליום 27.3.17 פירק **הנאשם** שלא כדין לוחית רישוי מכלי רכב, ללא רשות בעליו, והרכיב אותה על גבי רכב מסוג קאיה פיקנטו מ"ר 31-121-52 (להלן: "**הרכב**"), במטרה להקשות על זיהוי. ביום 27.3.17 או בסמוך לכך הגיע הנאשם ברכב לסניף הדואר שברחוב האורגים 21 בחולון, כשעל פניו מסכה ומשקפי שמש, לבוש בגדים כהים, על ידיו כפפות והוא מצויד בתיק שבו נשא את אקדח 1. הנאשם נכנס לסניף הדואר כשבדיו אקדח 1, נכנס אל מעבר לדלפק הכספריות ואמר להן: "אל תזוזו, אל תעשו כלום ולא יקרה כלום". הנאשם פתח את מגירות הדלפק, הוציא מהן שטרות כסף בסך 30,200 ש"ח והכניסם לתיק שנשא עמו. מיד לאחר מכן, נמלט הנאשם במהירות מהמקום באמצעות הרכב.

מיד לאחר מכן, במסגרת הקשר, עת הנאשם היה בדרכו למקום עבודתו בנגריה, יצר קשר עם **הנאשמת** ועדכן אותה בדבר ביצוע השוד.

במעשיה המתוארים לעיל, קשרה הנאשמת קשר עם הנאשם לבצע פשע **שלא בוצע**.

על פי עובדות האישום הרביעי, במסגרת הקשר ולשם קידומו, דיברו **הנאשמים** ביניהם על מקום השוד, תיאמו כי הנאשמת תמסור לנאשם פרטים על-אודות הבנק ושעות פעילותו, ובהתאם יחליטו במשותף אם לבצע את השוד.

בהמשך לכך, ביום 15.5.17 בשעה 14:15 או בסמוך לכך, שלחה **הנאשמת** לנאשם מסרונים שבהם מספר אפשרויות של סניפי בנק שאותם ניתן לשדוד, שעות הפתיחה, פעילות ההפקדות, המלצות לדרך פעולה ותיאור גובה דלפק הכספרים.

בהמשך לכך, במסגרת הקשר ולשם קידומו, בסמוך לכך, בשעה 14:45 באותו יום, הגיע **הנאשם** באמצעות אופנוע לסניף בנק מזרחי טפחות שברחוב לישנסקי 3 בראשון לציון. במסגרת הקשר ולשם קידומו, ועל דעתה של הנאשמת, הגיע הנאשם לסניף הבנק כשעל ראשו קסדה, לבוש בגדים שחורים, על ידיו כפפות ומצויד בתיק שבו נשא שקית ואת אקדח 2. סמוך לאחר מכן, נכנס הנאשם לסניף הבנק, שלף את אקדח 2 ואמר: "זה שוד, זה עוד דקה נגמר שאף אחד לא יזוז". מיד בסמוך לכך, כיוון הנאשם את אקדח 2 לכיוונה של הכספרית וקפץ לכיוונה אל מעבר לדלפק, ואמר "לפתחו קופות". הנאשם נטל את שטרות הכסף שהיו במגירות הדלפק מעמדת הכספרית ומעמדת כספר נוסף, וחטף שטרות מידו של הכספר. הוא הכניס את השטרות בסך 93,300 ש"ח לתוך שקית וצעק: "להירגע הכל בסדר זה נגמר". מיד לאחר מכן נמלט הנאשם במהירות באמצעות האופנוע.

במעשיה המתוארים לעיל, קשרה הנאשמת קשר עם הנאשם לבצע פשע, ושדדה בצוותא חדא עם הנאשם כסף מזומן בסך 93,300 ש"ח וזאת כשהנאשם מזוין במכשיר שיש בו כדי לסכן או לפגוע.

על פי עובדות האישום השנים-עשר, במסגרת הקשר ולשם קידומו, תיאמו ביניהם **הנאשמים** כי הנאשמת

תבדוק את שעות הפעילות בסניף בנק לאומי שברחוב סוקולוב 45 בחולון, ותגיע לסניף הבנק כדי למסור לנאשם את תיאור מבנה הבנק ואת גובה דלפק הכספרים. ביום 9.8.17, בשעה 13:40 או בסמוך לכך, נסעו **הנאשמים** ברכב לכיוון סניף הבנק האמור, הנאשם המתין לנאשמת בחוץ והנאשמת סייעה לנאשם **בביצוע השוד בכך** שנכנסה לבנק וצילמה את דלפק הכספרים. למחרת חיפשה הנאשמת את שעות הפעילות של סניף הבנק, וזאת במטרה לסייע לנאשם לבצע שוד.

ביום 14.8.17, בשעה 13:20 או בסמוך לכך, הגיע **הנאשם** באופנוע שעליו מורכבת לוחית רישוי גנובה. הנאשם הגיע כשעל ראשו קסדה, והוא לבוש בגדים כהים ונעליים שחורות, על ידיו כפפות ומצויד בתיק בו נשא את אקדח 2. הנאשם נכנס לבנק, שלף את אקדח 2 מהתיק, ניסה להיכנס לדלפק דרך הדלת, אך ללא הצלחה. בהמשך טיפס הנאשם מעל לזכוכיות הדלפק וקפץ לתוך האזור שבו ישבו הכספרים. הנאשם פתח את המגירות בזו אחר זו, הוציא מהן שטרות בסך 56,300 ש"ח והכניסם לתיקו.

במעשיה המתוארים לעיל, קשרה **הנאשמת** קשר עם הנאשם לבצע פשע וסייעה לנאשם לבצע שוד מזוין.

תסקיר שירות המבחן

5. על-פי תסקיר שירות המבחן מיום 1.7.18, הנאשמת היא רווקה, בת 20, אשר מגיל צעיר התמודדה עם קשיים חברתיים, עם דימוי עצמי נמוך ועם תחושת דחייה. בהיותה בת 14 חלתה הנאשמת באנורקסיה ובבולימיה, ואושפזה לתקופות ממושכות ביחידות סגורות של מחלקות להפרעות אכילה. כמו כן, הוכרה הנאשמת כנכה בשיעור של 50% על ידי המוסד לביטוח לאומי.

הנאשמת תיארה בפני שירות המבחן את קשיה לנהל אורח חיים יציב ויצרני, אולם על אף הקשיים היא הצליחה לסיים 12 שנות לימוד. בשל מצבה הנפשי והפרעות האכילה שמנה סבלה הנאשמת היא לא גויסה לצה"ל. הנאשמת תיארה אורח חיים שאופיין בבילויים, שימוש בסמים, העדר תעסוקה וחוסר יציבות במישורי חיי השונים.

עוד מסרה הנאשמת לשירות המבחן כי משבר המעצר סייע לה להבין את משמעות הקשר עם הוריה ואת היותם גורמי התמיכה העיקריים עבורה. עד למעצרה של הנאשמת, מערכת היחסים שלה עם הוריה, בעיקר עם אמה, היתה מורכבת, אולם כיום מבטאת הנאשמת הערכה כלפי הוריה, המלווים אותה באופן צמוד מאז מעצרה.

בשיחה של שירות המבחן עם הוריה של הנאשמת עלה כי לצד תחושות של בושה, כעס וכאב, ההורים היו מגויסים לעזור לנאשמת ולתמוך בה, והם חווים שינוי חיובי בהתנהלותה מאז הליך המעצר; הנאשמת מתנהלת באופן עצמאי יותר, היא רגישה לצרכי הסביבה וחל שיפור בהפרעת האכילה שממנה היא סובלת.

שירות המבחן ציין כי לנאשמת אין הרשעות קודמות.

במסגרת תיק המעצר, שירות המבחן התרשם ממורכבות מצבה הרגשית והנפשית של הנאשמת, מחוויה פנימית של ריקנות, מאימפולסיביות, מניהול קשר זוגי בעייתי ומהעדר מסגרת יציבה; אולם, לנוכח גילה הצעיר וחוויית מעצר מטלטלת - בין היתר, הנאשמת חוותה אלימות והתנהלות מטרידה מינית מצד עצורות כלפיה וכן ניסיון אובדני שביצעה במעצר - שירות המבחן המליץ על שחרורה של הנאשמת למעצר בית, ועל שילובה במסגרות טיפוליות.

שירות המבחן הדגיש כי הנאשמת נטלה אחריות על ביצוע העבירות, והביעה בושה וחרטה, לצד צער על הנזק שגרמה לנפגעי העבירות שחוו איום על חייהם ופגיעה רגשית.

כמו כן, הנאשמת התייחסה בפירוט ובכנות למעורבותה בעבירות ושיתפה באשר לאורח החיים הפרוץ והבעייתי שניהלה עם הנאשם, שכלל שימוש בסמים ומעורבות בפלילים, ושנועד למלא אחר רצונותיהם המידיים ולבסס אורח חיים נהנתני. במהלך התקופה המתוארת חלה החמרה במצבה הנפשי של הנאשמת, והעמיק השימוש שלה בסמים ובהתאם גברו החרדות והתלות שלה בקשר עם הנאשם.

הנאשמת ציינה כי מאז מעצרה נותק הקשר עם הנאשם בהדרגה, בעיקר בהשפעת הוריה. כיום הנאשמת מבינה את הבעייתיות במערכת הזוגית עם הנאשם.

באשר לצריכת הסמים, הנאשמת תיארה כי במסגרת הקשר עם הנאשם היא השתמשה בסמים מסוג קוקאין באופן אינטנסיבי, וכאשר השפעת הסמים פחתה, היא חוותה חרדה קיצונית ומתח נפשי, שהובילו להמשך השימוש בסם. הנאשמת מסרה כי היא הפסיקה את השימוש בסמים טרם מעצרה. שירות המבחן ציין כי ביום 25.6.18 מסרה הנאשמת בדיקות שתן אשר נמצאו נקיות משרידי סם.

בתקופה הסמוכה למעצרה הנאשמת טופלה תרופתית בתרופות נוגדות דיכאון וחרדה, ובחווה דעת פסיכיאטרית בעניינה של הנאשמת מיום 18.8.17 הומלץ לה על טיפול תרופתי אנטי דיכאוני. עם זאת, הנאשמת מסרה כי בעיתוי הנוכחי היא מצויה בקשר מעקבי אצל פסיכיאטר ואינה נוטלת תרופות, כיוון שהטיפול הפסיכולוגי שבו היא משולבת מסייע לה להתמודד עם קשיה.

הנאשמת שולבה בתכנית "מנטורינג" במסגרת אוניברסיטת ת"א, וסיימה אותה בהצלחה ביום 12.6.18. שירות המבחן התייחס לדו"ח שהועבר אליו מגורמי הטיפול בתכנית, שלפיו הנאשמת הגיעה לכל המפגשים, שיתפה פעולה, היתה דומיננטית וגילתה יכולות רגשיות ניכרות. שירות המבחן ציין כי לאחרונה החלה הנאשמת התנסות מעשית במסגרת הוסטל לנערות בסיכון. מנהל ההוסטל דיווח לשירות המבחן כי הנאשמת מגיעה בקביעות והוא הביע שביעות רצון מאופן השתלבותה בהוסטל ומהקשר שהיא יוצרת עם הנערות. בנוסף, גורמי הטיפול במסגרת תכנית "מנטורינג" פועלים על מנת לסייע לנאשמת להתקבל למסגרת של "שרות לאומי", לנוכח

המוטיבציה שהיא מביעה לכך.

בנוסף, שירות המבחן עיין בדו"ח שנערך על ידי גורמי הטיפול במסגרת מרכז "חכמת נשים" בת"א, שממנו עולה כי הנאשמת עורכת מאמצים להמשיך ולהתקדם בחייה בצורה חיובית. גורמי הטיפול הביעו חשש כי כניסה למאסר עלולה לפגוע בהליך השיקומי ולגרום לרגרסיה במצבה.

להערכת שירות המבחן, רמת הסיכון להישנות ביצוע עבירות נוספות על החוק פחתה.

לנגד עיני שירות המבחן עמדו גורמי הסיכון לעבריינות, הבאים לידי ביטוי בחומרת העבירות שבהן הורשעה הנאשמת ובהתמשכותן. שירות המבחן הטעים כי במעשי העבירות קיימים אלמנטים של פוגענות, של אלימות, של חוסר גבולות ושל עמדות בעייתיות. כמו כן, שירות המבחן שקל את נטייתה של הנאשמת להתמקד בעצמה ובסיפוק צרכיה בדרכים קלות ונטולות שיקול דעת ואמפתיה, לצד התנהלות הרסנית של הנאשמת כלפי עצמה וכלפי הסביבה. שירות המבחן נתן דעתו גם לאורח החיים הבעייתי שניהלה הנאשמת בתקופה שקדמה לביצוע העבירות, בפרט במסגרת "קשר זוגי פתולוגי" עם הנאשם, להעדר מיומנויותיה של הנאשמת בתפקוד תעסוקתי יציב, לשימוש בחומרים פסיכואקטיביים, ולנטייתה למצבי סיכון ולקושי לנהלם. עוד נלקחו בחשבון דפוסי התנהלות וחשיבה שוליים, דפוסי אישיות ילדותיים, נטייתה של הנאשמת לפתח מערכות יחסים תלותיות, לצד חוויה מתמשכת של ריקנות רגשית, קושי בוויסות עצמי וסף תסכול נמוך. הודגש כי רק מעצרה הנוכחי של הנאשמת הביא לכך שהיא חדלה ממעשים שאותם לא הצליחה להפסיק בכוחות עצמה.

לעומת זאת, גורמי הסיכוי לשיקום באים לידי ביטוי בתהליך השיקומי והטיפול המשמעותי של הנאשמת, אשר סיימה את תכנית "מנטורינג" וממשיכה לתרום מהידע שלה ומכישוריה לנערות במצוקה. לראשונה בחייה משמרת הנאשמת מקום עבודה יציב ומסודר אשר במסגרתו היא מתפקדת בצורה חיובית. בנוסף, במסגרת הטיפול הרגשי הנאשמת עוסקת בהתבוננות פנימית ביקורתית וחווה תחושת משמעות והצלחה אשר תורמות לשיפור במצבה הרגשי. הנאשמת משקיעה משאבים רגשיים במסגרת הטיפול, מוכנה להתמודד עם שאלות מורכבות ומגלה תובנות על-אודות קשייה המגוונים. שירות המבחן הדגיש את יכולתה של הנאשמת ליטול אחריות על ביצוע העבירות ולהכיר בחומרת העבירות ובנזק שגרמה, את המוטיבציה הפנימית והפנה של הנאשמת לשקם את חייה וכן את גורמי התמיכה המשמעותיים שבהם היא נעזרת באופן מיטבי. צוין שההליך הפלילי וחווית המעצר מהווים גורמי הרתעה משמעותיים עבור הנאשמת.

לסיכום ציין שירות המבחן: "אנו סבורים כי הטלת ענישה לריצוי מאחורי סורג ובריח עלולה לדרדר את מצבה, לערער באופן קיצוני את האיזון הרגיש שהצליחה להשיג בחייה עד כה ובאופן זה שוב להחזירה לחווית כישלון והעדר משמעות. לאור כל האמור, והחשיבות שאנו רואים בהעברת מסר של אמון ועידוד כוחותיה החיוביים לתפקוד, אנו רואים לנכון במקרה חריג זה להמליץ על ענישה שתשלב היבט שיקומי לצד מסר הרתעתי, מציב גבול ומדגיש פעם נוספת את החומרה והפסול שבמעשיה. לפיכך, אנו ממליצים על צו מבחן למשך שנה וחצי לצד עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות" (הדגשות אלה וההדגשות בציטוטים דלהלן - הוספו ואינן במקור).

ראיות הצדדים לעונש

6. **מטעם ההגנה הוגשו** מסמך של המוסד לביטוח לאומי הקובע לנאשמת "נכות רפואית משוקללת" בגובה 46% (נ/1); מסמכים של תכנית "מנטורינג" של אוניברסיטת ת"א (נ/2); מכתב מאוניברסיטת ת"א לקצינת המבחן (נ/3); מכתב ממרכז "חכמת נשים" לקצינת המבחן (נ/4); ותקציר דו"ח צוות התביעה לבחינת יישום דו"ח דורנר (נ/5).

כמו כן העידו מטעם ההגנה גורמי טיפול, מעסיקה של הנאשמת ואמה של הנאשמת.

מנהלת תכנית "מנטורינג" באוניברסיטת בר אילן, פרופ' מרים גולן, מסרה כי הנאשמת התמידה בתכנית ונטלה חלק פעיל בכל המסגרות. היא תרמה לנערות שלמדו עמה וגם נתרמה בעצמה. כיום הנאשמת נמצאת בסטאז' בהוסטל של נערות בסיכון, שבמסגרתו היא תורמת לנערות אחרות. פרופ' גולן הדגישה כי: "יובל לאורך השנה הזו עשתה תהליך שיקום מיוחד במינו... ואנו הצלחנו ליצור לה מעטפת שתוכל ללוות אותה גם לשנים הבאות... יובל התקבלה לשנה הבאה להצטרף לשרות לאומי... והם מוכנים שהיא תמשיך לעבוד בהוסטל ויום לימודים אחד באוניברסיטה לאורך כל השנה הבאה מאוגוסט, עם אופציה להמשך. גם הקשר איתנו ימשך". פרופ' גולן הוסיפה כי היא חוששת שאם הנאשמת תיכנס לכלא "היא תצא אדם אחר, שלא תוכל תפקד... היא צעירה בת 21 ויש לי הרגשה שהנזק יכול להיות בלתי הפיך".

גב' דנה קירשנבאום, עובדת סוציאלית ומנחה של הנאשמת בתכנית "מנטורינג" תיארה את התהליך החיובי שעברה הנאשמת וציינה כי "היום היא מישהי אחרת. מחוייבת יותר, רצינית יותר, יודעת ומודעת את הדברים שעשתה והמחירים שהיא משלמת ורוצה להיות במקום אחר ולתרום לחברה".

מנהל ההוסטל לנערות בסיכון, מר עופר תורג'מן מסר כי: "להכניס לתוך הוסטל של נערות בסיכון מישהי עם הרקע שיובל מגיעה, היה לא פשוט בכלל... היא הצליחה להשאיר גם עלי וגם על הנערות רושם מאד עז... עד כדי כך שיש אפילו מחשבה של אפשרות שהיא תעשה אצלנו שרות לאומי בהמשך... הקשר בינה לבין הנערות בסיכון, היא נמצאת איתן במגע בלתי פוסק. היא נשאלת הרבה מאד שאלות, על מה עשתה, למה עשתה, מה הוביל אותה לעשות את מה שעשתה. האם היא מתחרטת ואם היתה עושה זאת שוב. אני מעריך מתוך מה שמספרים לי אחר כך... שאומרת להתרחק מזה ולא להתקרב למקומות האלה".

מעסיקה של הנאשמת מזה ארבעה חודשים, **מר אלי כהן**, תיאר את תפקודה התקין של הנאשמת כעובדת בחברת הדברות שבבעלותו: "מרגע שהיא נכנסה, אחד הדברים החשובים שיש לציין, שהיא לקחה את כל מה שהבאנו לה ברצינות. כושר הלמידה שלה הוא מדהים. הכי חשוב זה הרצון שלה... בדרך כלל כשמקבלים אנשים ממצב מסוים, הם צוללים למרה שחורה. היא באה כמו בולדוזר לעבוד ולהתקדם".

אמה של הנאשמת, גב' נטלי מוצפי, ביקשה להקריא דברים שהעלתה על הכתב, מפאת התרגשותה. אמה

של הנאשמת תיארה את התקופה המטלטלת שעברה על בני המשפחה לאחר החשיפה למעשיה של הנאשמת: "המידע הותיר אותנו מזועזעים והחיים שלנו התהפכו... הרגשנו בושה, כלימה... הסתגרנו בביתנו. לא אכלנו לא שתינו. התקשורת העבירה אותנו לינץ'... כתוצאה מכך המשפחה והחברים התרחקו מאיתנו. אנחנו משפחה נורמטיבית".

אמה של הנאשמת ציינה כי המשפחה התנגדה לקשר של הנאשמת עם הנאשם. היא הוסיפה כי לאחר שחרורה של הנאשמת למעצר בית, המשפחה התגייסה על מנת לשקם את הנאשמת: "היינו צריכים כוחות פיזיים ומנטליים להעלות אותה על דרך נכונה. נאלצנו לקבל הלוואות ולשבור חסכונות. הפכנו את הבית לחמ"ל להצלתה... עקבנו בעיניים פקוחות אחרי כל חבר וחברה והפקנו את הלקחים". באשר למצבה של הנאשמת כיום ציינה האם כי היא: "מלאה במרץ לעשות טוב ולשנות את דרכיה ואורחותיה. היא מכה על חטא, עוברת סיוטים ובוכה ללא הרף. יחד עם זאת היא שואפת לעבוד וללמוד, להיות עובדת סוציאלית".

לסיום ביקשה האם לאפשר לנאשמת להמשיך את תהליך השיקום ולא לגדוע אותו.

עיקרי טיעוני הצדדים

עיקרי טיעוני המאשימה

7. ב"כ המאשימה עמדה על השיקולים התומכים לדעתה בהחמרה בעונשה של הנאשמת ובהטלת עונש הכולל, בין היתר, מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.

ב"כ המאשימה סקרה בקצרה את העבירות שבהן הורשעה הנאשמת וטענה כי לא ניתן לנתק את מעשיה של הנאשמת מההקשר הכללי; הוטעם כי הנאשמת פעלה ביחד עם הנאשם בצורה דקדקנית, מתוכננת ומתוחכמת לביצוע עבירות נלוות לנאשם והכל מתוך תאוות בצע ורצון להפקת רווח קל על חשבון הציבור.

ב"כ המאשימה עמדה על הערכים המוגנים העומדים בבסיס העבירות שבהן הורשעה הנאשמת - שלטון החוק, ביטחון הפרט והציבור, זכות הקניין וההגנה על חיי מסחר תקינים. ב"כ המאשימה הטעימה כי מידת הפגיעה בערכים אלו במקרה דנן הינה גבוהה, לנוכח מספר המעשים ונסיבות ביצועם, ולנוכח פוטנציאל הנזק והנזק שנגרם בפועל - דהיינו, פגיעה בכיסם של הבנקים ופגיעה בנפשם של הכספרים.

באשר לנסיבות ביצוע העבירות, ציינה ב"כ המאשימה, בין היתר, כי הגם שמעשי השוד בוצעו בפועל על ידי הנאשם, חלקה של הנאשמת אינו מבוטל; כי "יכול ובלעדי הנאשמת לא היו המעשים יוצאים כלל לפועל, למצער היה במעשים האופרטיביים שלה ובתמיכתה כדי לסייע בידו לבצע את התכנית"; כי הנאשמת נהנתה מכספי השוד; וכי העבירות בוצעו על ידה מתוך רדיפת בצע ולשם מימון אורח חיים נהנתני שמאופיין בבילויים,

שימוש בסמים והעדר תעסוקה.

ב"כ המאשימה הגישה לבית המשפט **אסופת פסיקה**, שעיקריה יובאו להלן, בפרק הדיון, וציינה כי לא עלה בידה לאתר מקרים דומים מבחינת טיב המעשים וכמותם, וכי במקרה דנן מתקיימות נסיבות מיוחדות, אולם ניתן לגזור מהפסיקה שהוגשה את העונש המתאים במקרה דנן, בשינויים המחויבים.

לטענת ב"כ המאשימה, מתחם העונש ההולם הכולל בגין כל העבירות שבהן הורשעה הנאשמת עומד על 30-60 חודשי מאסר בפועל.

בנוגע לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות, ב"כ המאשימה ציינה כי הנאשמת הודתה ובכך חסכה זמן שיפוטי ואת הצורך בהעדת המתלוננים. ב"כ המאשימה התייחסה גם לגילה הצעיר של הנאשמת בעת ביצוע העבירות ולעברה הפלילי הנקי.

בנוסף, התסקיר בעניינה של הנאשמת מצביע על כך שהנאשמת עברה כברת דרך בהליך השיקומי ועל כך שהיא משקיעה מאמצים על מנת לעלות על דרך הישר ולפתח מיומנויות על מנת להיות אזרחית שומרת חוק.

לעמדת המאשימה, **נסיבותיה האישיות של הנאשמת והתקדמותה בהליך השיקומי מצדיקות למקם את עונשה של הנאשמת בתחתית המתחם, אולם אינן מצדיקות חריגה ממתחם העונש ההולם לקולה.**

ב"כ המאשימה הטעימה כי מסוכנותה של הנאשמת פחתה אך לא אוינה לחלוטין. כמו כן, הנאשמת החליטה להימנע מנטילת תרופות פסיכיאטריות ואין ערובה לכך שהדבר לא יוביל בעתיד למסכת עבריינית דומה. בנוסף, הנאשמת נקטה בעבר בהסתרה ובתחכום מול קרובי משפחתה אשר לא הבחינו בהידרדרות במצבה. למעשה, הנאשמת ביצעה את העבירות חרף קשר טיפולי הדוק וארוך שנים והיא לא השכילה ליישם את הכלים הטיפוליים כדי להימנע מהסתבכות עם החוק.

ב"כ המאשימה הדגישה כי הפריזמה של שירות המבחן, שהמליץ על הטלת מאסר בעבודות שירות, הינה פריזמה טיפולית; ואילו בית המשפט נדרש לשיקולים נוספים, לרבות שיקולים של גמול ושל הרתעה.

ב"כ המאשימה התייחסה גם לצורך לאזן בין העונשים המוטלים על הנאשם ועל הנאשמת וכן לשמור על עקרונות של אחידות הענישה ופרופורציה בין עונשם של נאשמים, בשים לב לנסיבות הייחודיות של כל נאשם.

ב"כ המאשימה **עתרה לעונש של מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריח, המצוי בתחתית המתחם, לצד מאסר מותנה, קנס ופיצוי משמעותי לנפגעי העבירה.**

בנוסף, ביקשה ב"כ המאשימה **לחלט לטובת אוצר המדינה** את מכשיר הטלפון הנייד של הנאשמת, אשר שימש אותה לביצוע העבירות.

עיקרי טיעוני ההגנה

8. מנגד, ב"כ הנאשמת עמד על השיקולים התומכים בהקלה בעונשה של הנאשמת ובהשתתפות עונש של מאסר בעבודות שירות, כהמלצת שירות המבחן.

בפתח הטיעונים לעונש התייחס הסניגור לנסיבות חייה המורכבות של הנאשמת, לרבות למצבה המורכב בפן הרפואי, הנפשי והרגשי. ב"כ הנאשמת ציין שהנאשמת פיתחה בנאשם, אשר מבוגר ממנה בשבע שנים, תלות עמוקה, ובתקופה שבה פגשה אותו היא נחשפה לראשונה בחייה לסמים ולשימוש בקוקאין.

ב"כ הנאשמת הוסיף כי כתב האישום מייחס לנאשמת מעורבות בחלק מהמעשים שביצע הנאשם, ומכאן שבמקרים האחרים, שבהם הורשע אך הנאשם, היא כלל לא היתה מעורבת. כמו כן, לטענת הסניגור, בחלק מהמקרים הסיוע והתמיכה של הנאשמת בנאשם באו לאחר שמעשי השוד בוצעו, או על מנת למנוע את תפיסתו של הנאשם, אשר היה כל עולמה באותה תקופה.

ב"כ הנאשמת ציין כי יכולתה של הנאשמת להימנע מביצוע העבירה היתה דלה לנוכח גילה הצעיר - הנאשמת היתה כבת 19 בעת ביצוע העבירות - ולנוכח מצבה הנפשי הקשה ותלותה בנאשם.

ב"כ הנאשמת הדגיש את חלקה היחסי הקטן של הנאשמת בביצוע העבירות. כך, באישום השני מעשיה של הנאשמת הסתכמו בכך שהיא התעדכנה בהתנהלות ובסופו של יום לא בוצע שוד במסגרת קשירת הקשר ביניהם באישום זה; באישום הרביעי חלקה של הנאשמת הסתכם במסירת מידע רלוונטי לנאשם לצורך ביצוע השוד, אולם היא לא נטלה חלק פיזי בשוד והיא לא הגיעה למקום השוד בשום שלב; באישום השנים-עשר הנאשמת נסעה עם הנאשם לסניף הבנק, צילמה עבורו את הדלפק ולמחרת ביררה באינטרנט את שעות הפעילות של הסניף, אולם השוד בוצע חמישה ימים לאחר מכן והנאשמת לא היתה עם הנאשם בעת השוד.

ב"כ הנאשמת התייחס לפסיקה שהגישה ב"כ המאשימה וביקש לאבחן אותה מהמקרה דנן. נטען כי כל המקרים שאליהם הפנתה המאשימה עסקו בעבריון העיקרי וכי הקשר היחיד בין אותם מקרים למקרה דנן הוא "כותרת" העבירה, כלשוננו, ולא נסיבות העבירה.

ב"כ הנאשמת עתר לקבוע מתחם עונש הולם כולל אחד לכל העבירות שבהן הורשעה הנאשמת, אשר יעמוד על **מאסר בעבודות שירות, ולחלופין - לסטות** ממתחם העונש ההולם **משיקולי שיקום**.

ב"כ הנאשמת הדגיש כי במקרה דנן שירות המבחן הגיש תסקיר חריג ונדיר בהיקפו, המפרט שיקולי שיקום

מובהקים ומבהיר כי המסוכנות של הנאשמת - שהיתה מלכתחילה נמוכה - פחתה. ב"כ הנאשם הצר על כך שהמאשימה לא הצטרפה להמלצות שירות המבחן ולא רואה את האינטרס הציבורי המובהק שבשיקום הנאשמת. צוין כי בעקבות ועדת דורנר חלה מגמת שינוי גם במדיניות התביעה בישראל, וישנה המלצה חד משמעית להימנע מכליאת צעירים ששגו לראשונה בחייהם.

הסניגור הגיש לבית המשפט **אסופת פסיקה**, שעיקריה יובאו להלן, בפרק הדיון.

הסניגור הדגיש כי הנאשמת יצאה מהמעצר כשהיא "שבר כלי" והחלה לשקם את עצמה באמצעות מספר גורמי מקצוע, היא ניתקה את הקשר ההרסני עם הנאשם, ושיתפה בפתיחות ובכנות. כמו כן, הנאשמת מגלה בוושה עמוקה, חרטה ואמפתיה כלפי המתלוננים. צוין כי הנאשמת הפסיקה את השימוש בקוקאין ושמזה כשנה היא נקיה מסמים.

באשר למצבה הנפשי ציין הסניגור כי הנאשמת מטופלת על ידי פסיכיאטר בשנים האחרונות, ושמצבה השתפר פלאים לאחר שהיא שולבה בתכנית "מנטורינג" באוניברסיטת ת"א. ב"כ הנאשמת טען כי הנאשמת אינה נוטלת תרופות כיוון שמדובר בתרופה אנטי-דכאוונית וכיום הנאשמת אינה סובלת מדיכאון.

ב"כ הנאשמת הפנה לע"פ 8092/04 **חביב נ' מדינת ישראל** (10.9.2006), שבו הדגישה כב' השופטת א' פרוקצ'יה, בפסקה 9, כי: "חשוב לטעת את התודעה כי יש טעם ותוחלת בהשקעת משאבים חומריים ואנושיים בפעולות שיקום עבריינים, וכי מקום שפעולות אלה מניבות פרי, ישנה התחשבות בכך בתהליך הענישה ונגקטים אמצעים המאפשרים ככל הניתן את הותרת תוצאות השיקום על כן, בלא העמדתן בסכנה". ב"כ הנאשמת הטעים כי במקרה דנן ישנם גורמים רבים המשולבים בטיפול בנאשמת, לרבות הנערות בסיכון שבהוסטל שמתעודדות מהדרך שעשתה הנאשמת.

ב"כ הנאשמת ציין כי הפרסום בתקשורת, אשר הדביקה לנאשמת כינויים שונים, פגע בה מאד.

לסיכום, ב"כ הנאשמת ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהטיל על הנאשמת עונש של מאסר בעבודות שירות. לשם כך ביקש הסניגור להפנות את הנאשמת לממונה על עבודות שירות לצורך הכנת חוות דעת בעניינה.

ב"כ הנאשמת לא התנגד לבקשת המאשימה לחילוט מכשיר הטלפון הנייד של הנאשמת.

9. **בדבריה בפני בית המשפט ביקשה הנאשמת, מפאת התרגשותה, להקריא דברים שכתבה (נ/6).** בתחילת דבריה תיארה הנאשמת את הקשיים הנפשיים והחברתיים שחוותה בילדותה ואת האשפוזים החוזרים בגין הפרעות האכילה שמהן היא סבלה. הנאשמת סיפרה כי בגיל 18 היא הכירה את הנאשם, שהיה מבוגר ממנה בשבע שנים. לאחר שהוריה לא קיבלו את הקשר הזוגי ביניהם עזבה

הנאשמת את הבית מתוך אמונה שתוכל להתקיים ללא הוריה, אולם היא התבדתה.

באשר לעבירות שביצעה מסרה הנאשמת כי: "מה שקרה באותה תקופה היה בלי מחשבה על ההשלכות, בלי שיקול דעת, איבדתי את כל הערכים שקיבלתי מהמשפחה שלי כל חיי. אני לוקחת אחריות מלאה על המעשים החמורים שלי. מודה ומתוודה טעיתי, טעות גדולה".

הנאשמת הדגישה כי השתחררה למעצר בית בידיעה שהיא עומדת לערוך שינוי בחייה מקצה לקצה, לבחור את הבחירות הנכונות ולהחזיר לעצמה את השליטה על חייה. הנאשמת תיארה את התהליך הטיפולי שעברה והוסיפה כי לראשונה בחייה יש לה מטרה, להיות קצינת מבחן ולתת לאנשים הזדמנות לתקן ולשנות.

לסיום, ציינה הנאשמת כי: "למדתי להעריך את משפחתי שתמכה בי לאורך כל הדרך, להקשיב להם... אני לומדת לשים לעצמי גבולות... לא להיות קלת דעת ולעמוד על שלי... להיות רגישה לסביבה ולהחלטות שלי... חזרה לכלא מאד מפחידה אותי ומאיימת עליי, החוויות שחוויתי שם ילוו אותי כל חיי והם צלקת עמוקה... אני עוברת תהליך מדהים של שיקום... פעם ראשונה בחיי שאני מרגישה שיש לי תכלית... כפי שאמרתי אני לוקחת אחריות מלאה על המעשים, מצטערת עליהם כל יום ויום אני מבקשת הזדמנות לעתיד טוב יותר".

חוות דעת הממונה על עבודות השירות

10. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים לעונש, ביום 8.7.18, התבקש הממונה על עבודות השירות ליתן חוות דעתו לגבי הנאשמת, וזאת "בטרם גיבשתי את עמדתי בענין העונש הראוי, ומבלי שיהיה בכך כדי לעורר ציפיות מצד הנאשמת".

חוות הדעת של הממונה, שניתנה ביום 30.7.18, היתה חיובית. בחוות הדעת צוין, בין היתר, כי ביום 18.7.18 מסרה הנאשמת בדיקת שתן לגילוי שימוש בסמים, שתוצאותיה היו שליליות לשימוש.

דין והכרעה

כללי

11. בהתאם לסעיף 40ב לחוק העונשין, **העיקרון המנחה** בענישה הוא **עקרון ההלימה**, דהיינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

12. **מתחם העונש ההולם - כידוע, מקום שמיחוסים לנאשם אישומים אחדים, יש לקבוע תחילה האם מדובר ב"אירוע אחד", כך שייקבע מתחם עונש הולם אחד לאירוע כולו, או שמא מדובר ב"כמה אירועים", כך שייקבע מתחם עונש הולם לכל אירוע בנפרד (סעיף 40ג לחוק).**

לענין הפרשנות של המונח "אירוע", ראו: ע"פ 1605/13 פלוני נ' מדינת ישראל (27.8.2014), בפסקאות 18-15 לחוות דעתו של כב' השופט ס' ג'ובראן; ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014); ע"פ 2519/14 אבו קיעאן נ' מדינת ישראל (29.12.2014); ע"פ 5643/14 עיסא נ' מדינת ישראל (23.6.2015), בפסקה 11 לפסק-דינו של כב' השופט צ' זילברטל; ע"פ 1082/14 ג'יסאר נ' מדינת ישראל (23.7.2015); ע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' דלאל (3.9.2015); כן ראו בעיקר ע"פ 5668/13 מזרחי נ' מדינת ישראל (17.3.2016) (להלן: "עניין מזרחי"), שבו נקבע כי לעיתים, כשמדובר במעשים דומים החוזרים על עצמם, השלובים ואחוזים זה בזה - למרות שמדובר באירועים שונים, מן הראוי לראות את המעשים כאירוע אחד ולקבוע מתחם עונש הולם אחד.

מתחם העונש ההולם - בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק, בקביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב בעיקרון המנחה, הוא כאמור עקרון ההלימה, ולשם כך יתחשב בית המשפט בפרמטרים הבאים: הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו, נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40ט לחוק העונשין, ומדיניות הענישה הנהוגה [ראו, למשל, ע"פ 2918/13 דבס נ' מדינת ישראל, בפסקה 6 (18.7.2013); ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל, בפסקאות 18-29 לחוות דעתו של כב' השופט נ' סולברג (5.8.2013); ע"פ 4741/13 מדינת ישראל נ' נעאמנה, בפסקה 13 (10.6.2014)].

13. **גזירת העונש המתאים - בהתאם לסעיף 40ג(ב) לחוק, בגזירת העונש המתאים לנאשם, רשאי בית המשפט להתחשב בהתקיימות נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40יא לחוק.**

כמו כן, רשאי בית המשפט להתחשב בשיקולי הרתעה אישית (סעיף 40ו לחוק) והרתעת הרבים (סעיף 40ז לחוק), ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם.

14. **חריגה ממתחם העונש ההולם - בהתאם לסעיפים 40ד-ה לחוק, ניתן לחרוג ממתחם העונש ההולם, בין אם לקולה משיקולי שיקום, ובין אם לחומרה משיקולים של הגנה על שלום הציבור.**

מן הכלל אל הפרט

15. במקרה דנן, המדובר בשלושה אישומים המהווים "אירוע" אחד, בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין. זאת, שכן לפנינו סדרת מעשים בעלי אופי ונסיבות דומים שבוצעו במשך תקופת זמן אחת ורצופה, שיש ביניהם קשר הדוק והמהווים מסכת עבריינית אחת, שבוצעה במסגרת תוכנית פלילית, כמצוין במבוא לכתב האישום המתוקן.

ראו על כך בעיקר עניין **מזרחי**, שבו נקבע, כאמור, כי לעיתים, כשמדובר במעשים דומים החוזרים על עצמם, השלבים ואחוזים זה בזה - למרות שמדובר באירועים שונים, מן הראוי לראות את המעשים כאירוע אחד ולקבוע מתחם עונש הולם אחד. הדברים יפים גם לעניין המקרה שלפנינו.

16. במעשיה פגעה הנאשמת **במספר ערכים מוגנים** וביניהם שלטון החוק, שלום הציבור וביטחון האישי, הזכות לקניין וקיום חיי מסחר תקינים.

במקרה דנא, **מידת הפגיעה** בערכים המוגנים הנה **בינונית**, לנוכח חלקה של הנאשמת בקשירת הקשר עם הנאשם ובמעשי השוד.

17. בית המשפט העליון חזר לא אחת על הצורך, ככלל, בהטלת ענישה מחמירה בגין עבירות שוד, בין היתר משיקולי הרתעה וכדי להגן על שלום הציבור ועל ביטחונו.

בפסיקה הודגש כי עבירת השוד, אשר הפכה למרבה הצער לתופעה נפוצה, פוגעת הן בזכות הקניין של הקורבן והן בזכותו לשלמות גופו. יש בה כדי לזרוע פחד ודמורליזציה בסביבה כולה. ביסודה לא מונח אלא רצון חסר מעצורים להפיק במהירות רווח קל על חשבון הזולת.

על כן, ככלל, על הענישה לכלול רכיב מרכזי של מאסר משמעותי לריצוי בפועל; כך, במיוחד, כשמדובר בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, שהעונש המרבי הקבוע לצדה הוא עשרים שנות מאסר.

18. באשר ל**נסיבות הקשורות בביצוע העבירות**, במקרה דנן קיימות מספר **נסיבות לחומרה**: ראשית, אין מדובר במעידה חד פעמית של הנאשמת, כי אם בשלושה מקרים שונים, שבהם הנאשמת קשרה קשר לביצוע שוד, פעם אחת היא סייעה לביצוע השוד ובפעם אחרת היא היתה שותפה לביצוע השוד.

שנית, מדובר במעשים אשר בוצעו תוך תחכום ותכנון מוקדם, אשר הנאשמת היתה שותפה לו. מעשי השוד נפרשו על פני מספר חודשים ונעצרו לא בגלל החלטה של הנאשמת או של הנאשם אלא בעקבות תפיסתו של הנאשם.

שלישית, לא למותר לציין את הנזקים שנגרמו כתוצאה ממעשיה של הנאשמת, לרבות סכום הכסף הגבוה שנגזל במהלך מעשי השוד, הפגיעה בביטחון האישי של העדים לשוד, ובראשם הכספרים/יות, אך גם ביתר הנוכחים במקום ובעיקר לקוחות הבנקים.

19. באשר ל**מדיניות הענישה**, קיימת **פסיקה ענפה** בעניין הענישה הראויה בגין העבירה של **שוד בנסיבות מחמירות וסיוע לשוד בנסיבות מחמירות**, ובפסיקה קיים **מנעד רחב של עונשים**, כשברי כי

כל מקרה שונה ממשנהו וכי כל מקרה נבחן לגופו על פי נסיבותיו הקונקרטיות. להלן אתייחס בהרחבה לפסיקה שאליה הפנו באי-כוח הצדדים.

ב"כ המאשימה הגישה לעיון בית המשפט מספר פסקי דין שבהם הושתו על נאשמים שהורשעו בעבירות שוד או סיוע לשוד, תקופות מאסר ממושכות לריצוי מאחורי סורג ובריא.

עם זאת, נסיבות ביצוע העבירות במקרים שאליהם הפנתה ב"כ המאשימה חמורות מנסיבות המקרה דנן.

כך, למשל, ב"כ המאשימה הפנתה לע"פ 5233/11 **פישמן נ' מדינת ישראל** (30.1.2012), שבו נדחה הערעור על חומרת העונש, בן 42 חודשי מאסר בפועל, שהושת על המערערת, בגין סיוע לשוד בנסיבות מחמירות. אולם במקרה דשם מעשיה של המערערת היו חמורים ממעשיה של הנאשמת דנן, כיוון שהמערערת מסרה מידע פנים הקשור לאמצעי האבטחה בסניפי צ'ינג' שבהם עבדה, היא הכניסה את מבצע השוד לסניפים על מנת שיוכל להתכונן לשוד ולאחר פיטוריה היא מסרה גם את מפתחות אחד הסניפים למבצע השוד. כמו כן, במקרה דשם בוצע שוד אלים שהחל בתפיסתה של אחת מעובדות הצ'ינג' בפתח ביתה, בהכנסתה לרכב תוך איומים על שלמות גופה, בין היתר תוך חשיפת אקדח והצמדה של שוקר חשמלי לגופה, וכל זאת על מנת לגרום לאותה עובדת לשתף פעולה עם השודדים. אף שהמערערת לא נכחה בזמן השוד ולא היתה עדה למעשים המתוארים יש בכך נסיבה נוספת לחומרה גם בעניינה כמסייעת.

בנוסף, ב"כ המאשימה הפנתה לשלושה גזרי דין שניתנו בבית המשפט המחוזי, שגם בהם הושתו, כאמור, תקופות מאסר ממושכות לריצוי מאחורי סורג ובריא, וזאת בגין מעשי שוד חמורים מהמקרה דנן: ת"פ (מרכז) 19235-03-13 **מדינת ישראל נ' גרשר** (23.4.2014); ת"פ (חי') **מדינת ישראל נ' בן דוד** (20.7.2016); ות"פ (חי') 64950-06-16 **מדינת ישראל נ' חאמד** (5.4.2017).

לעומת זאת, **ב"כ הנאשם הגיש** לעיון בית המשפט פסקי דין רבים המתייחסים, בין היתר, לעבירות שוד ושבהם הושת עונש מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות.

יוטעם כי הפסיקה שאליה הפנה הסניגור התייחסה ברובה לעבירה של שוד **שלא** נסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(א) לחוק, ואילו במקרה דנן מדובר בשוד בנסיבות מחמירות ובסיוע לשוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב).

כך, בע"פ 9094/12 **טספאי נ' מדינת ישראל** (28.4.2013) התקבל הערעור על חומרת העונש, כך שעונשו של המערער הועמד על שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות - חלף 10 חודשי מאסר, וזאת בגין שוד לפי סעיף 402(א) לחוק.

בע"פ 2849/13 **מדינת ישראל נ' טגבה** (13.8.2013) נדחה הערעור על קולת העונש, בן 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, שהושת על המשיב בגין **שוד בנסיבות מחמירות**.

בע"פ 452/14 **דבוש נ' מדינת ישראל** (3.4.2014) נדחה הערעור על חומרת העונש, בן שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, שהושת על המערער בגין שוד לפי סעיף 402(א) לחוק.

בע"פ 779/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (12.4.2015) התקבל הערעור על חומרת העונש, כך שעונשו של המערער הועמד על שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות - חלף 18 חודשי מאסר, וזאת בגין שוד של נהג מונית באיומי סכין. בית המשפט העליון הדגיש כי מדובר במקרה יוצא דופן של הצלחה שיקומית.

בע"פ 1964 **בושנאק נ' מדינת ישראל** (25.5.2017) התקבל הערעור על הכרעת הדין ועל חומרת העונש, כך שעונשו של המערער הועמד על שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות - חלף 24 חודשי מאסר, וזאת לאחר שנקבע כי לנוכח נסיבות המקרה, לרבות רף האלימות הנמוך - יש לבטל את הרשעת הנאשם בעבירה של ניסיון שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) לחוק, ולהרשיעו בעבירה של ניסיון שוד שלא בנסיבות מחמירות לפי סעיף 402(א) לחוק.

בע"פ 5611/16 **סלב נ' מדינת ישראל** (14.9.2017) התקבל הערעור על חומרת העונש, כך שעונשו של המערער הועמד על שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות - חלף 12 חודשי מאסר, וזאת בגין ניסיון קשירת קשר לביצוע פשע וניסיון שוד בנסיבות מחמירות. צוין כי יש לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם בשל קיומו של פוטנציאל שיקומי גבוה.

בע"פ 3879/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (30.1.2018) התקבל הערעור על חומרת העונש, כך שעונשו של המערער-השודד הועמד על שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות - חלף 12 חודשי מאסר. בבית משפט קמא עתרו הצדדים במשותף לעונש מאסר שירוצה בעבודות שירות, אולם בית המשפט המחוזי דחה את המלצת הצדדים.

בנוסף לפסקי הדין שפורטו לעיל, הגיש הסניגור לעיון בית המשפט שבעה גזרי-דין שניתנו בבית המשפט המחוזי בנסיבות דומות.

כמו כן הגיש הסניגור שני פסקי דין נוספים שבהם הושתו עונשים קלים, לאחר שבית המשפט סטה ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום, **שלא** בגין עבירות שוד: ע"פ 6637/17 **קרנדל נ' מדינת ישראל** (18.4.2018); ו-ע"פ 4285/17 **יצחקי נ' מדינת ישראל** (11.6.2018).

20. לאחר ששקלתי את הפגיעה בערכים המוגנים, את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ואת מדיניות הענישה הנהוגה, באתי לכלל מסקנה כי **מתחם העונש ההולם הכולל** בגין כל העבירות שבהן הורשעה הנאשמת הינו **45-15 חודשי מאסר בפועל**.

21. **עם זאת, הנסיבות של הנאשמת בתיק זה הן חריגות ומיוחדות, כפי שיוטעם להלן.**

על כן, לאחר התלבטות, **החלטתי לקבל את עתירתו החלופית של ב"כ הנאשמת ולחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם** בעניינה של הנאשמת, וזאת **בעיקר משיקולי שיקום** וכן לנוכח מצבה הרפואי והנפשי.

וביתר פירוט, בנסיבות המיוחדות של המקרה דנן ושל הנאשמת, יש מקום לסטות לקולה, באופן חריג, ממתחם העונש ההולם, **כדי לאפשר לנאשמת להמשיך בהליך השיקומי שבו החלה ולסיימו, בשים לב לתסקיר החיובי של שירות המבחן ולתוכן עדויותיהם של עדי ההגנה.**

בעניין זה יודגש כי מדובר ב**נאשמת צעירה, שהיתה כבת 19** בעת ביצוע העבירות וכיום היא בת 20, נעדרת עבר פלילי, אשר הביעה חרטה שהתרשמתי שהיא כנה ואמיתית, ואשר נוטלת אחריות מלאה על המעשים שביצעה. הנאשמת אינה מסתפקת באמירות כלליות הנאמרות מן השפה אל החוץ, אלא מגבה את הצהרותיה במעשים. בעניין זה הבהירו גורמי הטיפול (בעדויותיהם) ושירות המבחן (בתסקיר) כי הנאשמת שינתה את אורח חייה מקצה לקצה, וכי היא מבינה כיום את חומרת מעשיה ואת חשיבות הקשר המיטיב עם משפחתה התומכת. בנוסף, הנאשמת תורמת מזמנה וממרצה גם על מנת לסייע לנערות אחרות, במסגרת הוסטל לנערות בסיכון.

עוד נלקחה בחשבון **התקופה הלא מבוטלת שבה הנאשמת שהתה במעצר - כשבעה שבועות - וחווית המעצר המטלטלת שחוותה הנאשמת**, אשר הוזכרה הן בתסקיר שירות המבחן והן בדבריה של הנאשמת בבית המשפט, כמצוין לעיל.

סיכומי של דבר, הנאשמת נמצאת בעיצומו של הליך שיקומי מוצלח, היא השקיעה מאמצים ניכרים ונעזרה בגורמי הטיפול ובמשפחתה על מנת להעלות את חייה על דרך המלך; וקיים **חשש ממשי שמאסר מאחורי סורג ובריא יסכל את הליך השיקום וידרדר את מצבה של הנאשמת** מכל הבחינות שנמנו לעיל וכפי שיוטעם להלן.

כפי שהובהר בפסיקה, **שיקומו המוצלח של נאשם ייטיב לא רק עמו, אלא עם החברה בכללותה, והוא מהווה אינטרס ציבורי חשוב** - מקום שבו קיימים סיכויי שיקום טובים ופוטנציאל שיקומי גבוה, כמו במקרה דנן, לנוכח התוכן החיובי של תסקיר שירות המבחן ושל עדויות עדי ההגנה [ראו למשל והשוו: ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל (18.4.2018)]; ע"פ 1964/16 בושנאק נ' מדינת ישראל, בפסקה 9 (25.5.2017); ע"פ 6161/16 יזרעאלוב נ' מדינת ישראל (20.2.2017); ע"פ 4944/15 שרעבי נ' מדינת ישראל, בפסקה 11 (4.2.2016); ע"פ 911/14 פלונית נ' מדינת ישראל, בפסקאות 16-17 (4.11.2014); ע"פ 7196/11

מדינת ישראל נ' ביזאוי (19.6.2012); ע"פ 2287/09 והבה נ' מדינת ישראל, בפסקה 13 (25.1.2010);
ע"פ 4041/06 אשורוב נ' מדינת ישראל (16.11.2006); ע"פ 8092/04 חביב נ' מדינת ישראל
(10.9.2006); ע"פ 7187/05 גולדמן נ' מדינת ישראל, בפסקה ד (7.11.2005).

כמו כן, לא למותר להוסיף, לגבי הנאשמת, את מצבה הנפשי-רפואי המורכב. הנאשמת סובלת מהפרעות אכילה, אשר בעבר התפרצו בעוצמה חריפה והובילו לאשפוזים חוזרים. כעת, בעקבות ההליך השיקומי שפורט לעיל בהרחבה, מצבה של הנאשמת, גם במישור הנפשי והרפואי, השתפר, כאמור בתסקיר שירות המבחן. במקרה דנן שוכנעתי כי קיים חשש ממשי כי החזרת הנאשמת לכליאה מאחורי סורג ובריח תדרדר גם את מצבה הרפואי והנפשי, כפי שארע בפועל בתקופת מעצרה.

הפסיקה הכירה בהיותו של מצב רפואי קשה, שיקול המצדיק, במקרים מיוחדים ומתאימים, לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם, מטעמי צדק [ראו, למשל, והשוו: ע"פ 5669/14 לופוליאנסקי נ' מדינת ישראל, במסגרת ע"פ 4559/14 מדינת ישראל נ' קלנר, בפסקאות 224, 229-230 לחוות דעתו של כב' השופט ע' פוגלמן (29.12.2015); ע"פ 4506/15 בר נ' מדינת ישראל, בפסקה 10 לחוות דעתו של כב' השופט פוגלמן (11.12.2016); יובל ליבדרו "חריגה ממתחם העונש ההולם מטעמי צדק" הסניגור 197, 4 (2013); אורן גזל-אייל "חריגה ממתחם העונש ההולם" ספר דורית ביניש (קרן אזולאי, איתי בר-סימן-טוב, אהרן ברק ושחר ליפשיץ, עורכים, 2015); תזכיר חוק העונשין (הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה - תיקונים שונים), התשע"ו-2015].

עם זאת, בע"פ 308/16 נאטור נ' מדינת ישראל (7.11.2016) הוטעם, בפסקה 13 לפסק הדין, כי אין להרחיב את החריג דלעיל מעבר לנסיבות של קיצור ממשי בתוחלת החיים של נאשם הנתון במצב רפואי קשה, עקב ריצוי מאסר בפועל.

לפיכך, במקרה דנן, אין בהפרעות האכילה שמהן סובלת הנאשמת, כשלעצמן ולבדן, כדי להצדיק סטייה לקולה ממתחם העונש ההולם.

יחד עם זאת, כאמור, יש בעיקר בשיקולי השיקום כדי להצדיק חריגה לקולה ממתחמי העונש ההולם בעניינה של הנאשמת, באופן חריג, כמפורט לעיל - בשים לב גם לרקע הרפואי והנפשי דלעיל.

לא התעלמתי מעקרון השוויון ומעקרונות אחדות הענישה ושיקול הענישה, במיוחד כשמדובר בפרשה אחת שבה מעורבים נאשמים אחדים, כמו במקרה דנן; אולם ברי שאין בעקרונות אלה כדי להוביל להעתקה אריתמטית או מכנית של עונשים או של שיקולי הענישה מנאשם אחד למשנהו, שכן הענישה היא לעולם אינדיבידואלית [על עקרונות אחדות הענישה ושיקול הענישה, ראו למשל והשוו: ע"פ 4450/11 עספור נ' מדינת ישראל, בפסקה 8 לפסק-דינו של כב' השופט (כתוארו אז) א' גרוניס (8.2.2012); ע"פ 2274/12 אבו מאדי נ' מדינת ישראל, בפסקה 16 לפסק-דינו של כב' השופט א' שהם (27.2.2013); ע"פ 5769/14 אלרואי נ' מדינת ישראל, בפסקה 16 לפסק-דינו של כב' השופט י' דנציגר (20.9.2015)]. על עקרון

האינדיבידואליות של הענישה, ראו למשל והשוו: ע"פ 433/89 אטיאס נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(4) 170, 175 (1989); ע"פ 5106/99 אבו ניג'מה נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(1) 350, בפסקאות 7-8 (2000); ע"פ 3141/08 מדינת ישראל נ' דבארי, בייחוד בחוות דעתו של כב' השופט ס' ג'ובראן (27.8.2008); רע"פ 3173/09 פראגין נ' מדינת ישראל (5.5.2009); ע"פ 5775/14 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 13 (16.6.2015).

בענייננו, אמנם בחודש מאי האחרון נגזרו על הנאשם 11 שנות מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי, קנס וחויב בפיצויים כספיים למתלוננים.

עם זאת, יש לאבחן את עניינה של הנאשמת מעניינו של הנאשם לנוכח ההבדלים המהותיים ביניהם: ראשית, לנוכח חלקה היחסי הקטן של הנאשמת במעשי השוד, הן מבחינה כמותית והן מבחינה "איכותית", כפי שיובהר להלן; שנית, לנוכח ההליך השיקומי המשמעותי שעברה הנאשמת וסיכויי השיקום בעניינה, כפי שהובהר לעיל; ושלישית, לנוכח מצבה הרפואי והנפשי והרקע שלה ובמיוחד לנוכח החשש הממשי מהידרדרות מצבה, אם תוחזר לכליאה בפועל, כפי שארע בתקופת מעצרה, כמצוין לעיל; והכל, כמפורט לעיל וכפי שאוסיף להלן.

מבלי להפחית מחומרת מעשיה של הנאשמת, יוטעם כי הנאשמת היתה מעורבת בשלושה מעשי שוד, מתוך תשעה מעשי שוד שביצע הנאשם בעצמו ושבהם הורשע כאמור.

כמו כן, חלקה של הנאשמת במעשי העבירות לא היה דומה לחלקו של הנאשם, כי אם הרבה פחות דומיננטי.

למעשה, כפי שציינתי כבר בגזר הדין בעניינו של הנאשם (בפסקה 18), בעניין היחס בין חלקם של שני הנאשמים: "... הנאשם הוא העבריין העיקרי וזה שביצע את כל מעשי השוד בפועל".

כזכור, הנאשם נכנס לסניפי הבנק והדואר לבדו ודרש כסף מהכספרים ומהכספריות באיומי אקדח שנחזה להיות אקדח ממת, וזאת לצד ביצוע עבירות נלוות. כאמור, הוא הורשע במסגרת תשעה אישומים בעבירות הבאות: באישום השני: קשירת קשר לביצוע פשע (שוד), שוד בנסיבות מחמירות, גניבה מרכב או פירוק מרכב ושינוי זהות של רכב או חלק מרכב; באישומים השלישי, השישי, השביעי והשמיני: שוד בנסיבות מחמירות; באישום הרביעי ובאישום השנים-עשר: קשירת קשר לביצוע פשע (שוד) ושוד בנסיבות מחמירות; באישום החמישי ובאישום האחד-עשר: שוד בנסיבות מחמירות, גניבה מרכב או פירוק מרכב ושינוי זהות של רכב או חלק מרכב. זאת, בגין תשעה מעשי שוד כעבריין עיקרי וכן בגין עבירות נלוות נוספות.

לעומת זאת, כזכור, הנאשמת הורשעה במסגרת האישום השני בקשירת קשר לביצוע פשע שלא בוצע. במסגרת האישום הרביעי היא הורשעה בקשירת קשר ובביצוע שוד בנסיבות מחמירות בצוותא חדא עם הנאשם, בכך שתיאמה עם הנאשם כי תמסור לו פרטים וכי הם יחליטו במשותף האם לבצע את השוד; ובהמשך שלחה הנאשמת לנאשם מסרונים שבהם פרטים של מספר סניפי בנק שאותם ניתן לשדוד, והנאשם ביצע את

השוד על דעתה של הנאשמת. **במסגרת האישום השנים-עשר** הורשעה הנאשמת בעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע ובעבירה של **סיוע** לשוד בנסיבות מחמירות, בכך שנכנסה לבנק וצילמה את דלפק הכספרים ובכך שחיפשה במכשיר הטלפון הנייד שלה את שעות הפעילות של הבנק.

יתר על כן, בניגוד לנאשם, הנאשמת מצויה בעיצומו של הליך שיקום משמעותי מוצלח וקיים בעניינה פוטנציאל שיקומי גבוה, כפי שפורט בהרחבה לעיל.

יש להניח כי הנאשמת אכן תנצל את ההזדמנות שניתנה לה על מנת להתמיד בהליך השיקום שבו החלה, כי היא תמשיך להיעזר בגורמי הטיפול ובמשפחתה הקרובה שמלווה אותה ותומכת בה, ותשכיל לתעל את יכולותיה וכישוריה על מנת להיטיב עם עצמה ועם סביבתה, ובכך **יצא גם האינטרס הציבורי נשכר.**

סוף דבר

22. סוף דבר, החלטתי להטיל על הנאשמת את העונשים הכוללים הבאים:

א. **6 חודשי מאסר בפועל, שירוצו בעבודות שירות, ללא ניכוי של תקופת המעצר** בת כחודש וחצי שבה היתה נתונה; וזאת, בתנאים ובמקום אשר בחוות הדעת של הממונה על עבודות השירות;

ב. **צו מבחן למשך שנה וחצי, ומובהר בזה לנאשמת תוכן סעיף 3 לפקודת המבחן;**

ג. **12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים** והתנאי הוא כי הנאשמת לא תעבור בתקופת התנאי אחת מהעבירות שבהן הורשעה;

ד. **קנס בסך 7,000 ש"ח, שישולם תוך 90 יום, או 30 ימי מאסר תמורתו.**

כמו כן, יחולט מכשיר הטלפון הנייד של הנאשמת.

הנאשמת תחל ריצוי עבודות השרות במועד שנקבע בחוות הדעת של הממונה על עבודות השרות, ולשם כך עליה להתייצב ביום 11.10.18 עד השעה 08.00 במשרדי הממונה על עבודות השרות ברמלה.

עותקי גזר הדין יועברו לממונה על עבודות השירות וכן לשירות המבחן.

זכות ערעור תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ז' תשרי תשע"ט,
16 ספטמבר 2018,
במעמד הצדדים.
מרדכי לוי, שופט